

**Region
Hovedstaden**

**Center for Regional
Udvikling**

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon 38665000

Direkte

Mail miljoe@regionh.dk

Web www.regionh.dk

NOTAT

Til: Regionsrådet den 17. juni 2025

Sagsnr.: 24055291
Dato: 30. april 2025

Bilag 2

Indkomne kommentarer fra fire kommuner (Allerød, Frederiksberg, Glostrup og Herlev), HOFOR, Novafos og Arne Kristensen med administrationens bemærkninger til de indkomne kommentarer til Regions Hovedstadens udkast til oversigt over den forventede offentlige indsats på jordforureningsområdet i 2025

To kommuner (Gribskov og København) har svaret, at de ikke har kommentarer til udkastet. En kommune (Fredensborg) har svaret, at de finder, at regionens indsats i Fredensborg Kommune i 2025 ser rigtig fornuftig ud.

Brev fra Allerød Kommune

Region Hovedstaden

Rådhuset
Mai-Britt Madsen
mabm@allerod.dk

13. marts 2025

Høringssvar til indsatsplan for jordforurening 2025, Region Hovedstaden.

Allerød Kommune takker for Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2025, som vi nu har gennemgået. Kommunen har nedenstående kommentarer til oversigten:

Allerød Kommunen er generelt godt tilfreds med det store arbejde regionen har udført (og fortsat udfører) på grunde/lokaliteter i Allerød Kommune. Det er derfor godt, at se, at regionen igen i 2025 har planer om at udføre undersøgelser /oprensning på flere af disse lokaliteter, herunder en opprioritering af konkrete oprensninger af hensyn til sikring af grundvandet.

I løbet af 2024 har der været øget fokus på afværgeforanstaltninger over for forureningen ved Lyngvej 230, Stengården Losseplads til sikring af grundvandsressourcen for Lyng Vandværk. Allerød Kommune ser frem til et fortsat godt samarbejde omkring afværge af konstateret forurening på Lyngvej 230.

Regionens tilbagemelding på kommunens høringssvar 2024

Ved Allerød Kommunes høringssvar 2024 blev der fra kommunens side gjort opmærksom på en række forurenede grunde beliggende indenfor boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), som bør indgå i den offentlige prioritering. Der er tale om følgende 3 lokaliteter

- Bjergvej Losseplads (lokalitet 201-00155)
- Nordkranvej 2 (lokalitet 201-00009)
- Nordkranvej 13-17 (lokalitet 201-00112).

Derudover blev der fra kommunens side kommenteret lokaliteterne:

- Røde Port Savværk og Dansk A-Træ (træimpregneringsvirksomheder)
- Amagerforbrændings Losseplads Uggeløse I

Den 20. juni 2024 fremsender Region Hovedstaden svar på kommunens kommentarer med dertil hørende argumentation. Heraf fremgår det, at for samtlige af de ovennævnte grunde gælder, at regionens indsatsplan for

jordforurening 2024 alene indeholder den videregående offentlige indsats på jordforureningsområdet (dvs. videregående undersøgelser, afværg, drift af afværg, monitorering).

Region Hovedstaden nævner, at lokaliteterne er prioriteret til indledende/videregående undersøgelser også selv om de ikke fremgår af den aktuelle indsatsplan. Kommunen vil blive orienteret forud for undersøgelserne igangsættes.

Lokaliteterne Røde Port Savværk og Dansk A-Træ forklarer regionen, at de pågældende lokaliteter ikke er omfattet af den pulje staten har afsat til oprensning af generationsforureninger. Omkostningerne er under den gældende beløbsgrænse og regionen vurderer heller ikke lokaliteterne omfattet af evt. ny pulje, såfremt staten åbner op for at udvide puljen. Region Hovedstaden oplyser, at ovennævnte lokaliteter er prioriteret til yderligere offentlig indsats i regionen (videregående grundvandsundersøgelser) efter 2029.

Med hensyn til lokaliteten Amagerforbrændings Losseplads Uggeløse 1, vil Allerød Kommune blive orienteret når resultaterne af overfladevandsundersøgelsen er endeligt afleveret og der er taget stilling til, om der skal gennemføres videregående undersøgelse i forhold til overfladevand.

Som følge heraf konkluderer regionen følgende: At en lokalitet ikke fremgår af indsatsplanen, betyder ikke, at den ikke er omfattet af offentlig indsats. Derfor er det alene de allerhøjest prioriterede lokaliteter der fremgår af regionens indsatsplan.

Allerød Kommune anser som følge heraf regionens svar som fyldestgørende og med en dertilhørende uddybende argumentation og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Venlig hilsen

Mai-Britt Madsen
Miljøsagsbehandler / Ingeniør
Natur, Miljø og Klima

Administrationens svarforslag til Allerød Kommunes kommentarer

Region Hovedstaden takker for Allerød Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

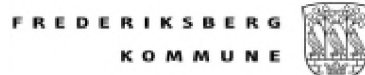
Allerød Kommune er generelt tilfreds med den indsats regionen har udført og udfører på lokaliteter i Allerød Kommune og at regionen også i 2025 har planer om at udføre flere undersøgelser og oprensninger i Allerød Kommune. Herunder ser kommunen frem til et forsat godt samarbejde omkring afværgen overfor den konstaterede forurening fra Lyngvej 230, og hvor der i 2024 er påbegyndt afværgen til sikring af grundvandsressourcen for Lyng vandværk.

Herudover udtrykker Allerød Kommune tilfredshed med regionens fyldestgørende svar på kommunens kommentarer til regionens Indsatsplan for Jordforurening 2024.

Det er glædeligt, at Region Hovedstadens indsats i Allerød kommune værdsættes.

Regionen ser frem til at kommunen også fremover indgår positivt og aktivt i samarbejdet omkring de forskellige tilladelser der er nødvendige i forhold til etablering af afværgeforanstaltningerne. Herunder at få gjort den midlertidige afværgen i spidsen af forureningsfanen fra Lyngvej 230 permanent samt at det kan blive muligt også at få etableret en afværgeløsning tættere på forureningskilden fra Lyngvej 230.

Brev fra Frederiksberg Kommune

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
miljoe@regionh.dk

Dato: 10-02-2025

Sagsnr: 09.08.06-G00-11-23

Frederiksberg Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens planlagte offentlige indsats i 2025 på jordforureningsområdet

Region Hovedstaden har den 16. december 2024 sendt udkast til *Indsatsplan for jordforurening 2025* til kommentering.

Borgere, organisationer og myndigheder opfordres til at kommentere regionens udkast inden den 22. februar 2025.

Planlagte tiltag på Frederiksberg i 2025 og kommende år

Region Hovedstaden har planlagt følgende indsatser på Frederiksberg for året 2025 og de nærmeste år:

- Fortsat drift af tekniske afværgeanlæg på fem lokaliteter til beskyttelse af grundvandsressourcen (147-00001, 147-00002, 147-00007, 147-00015, 147-00252)
- Fortsættelse af revurdering af drift af afværgeanlæg samt videregående undersøgelser på fem lokaliteter (147-00002, 147-00015, 147-00024, 147-00311 og 147-00493)
- Fortsat drift af afværgeanlæg med passiv ventilation til sikring af indeklima på én lokalitet (147-00011)
- Forventet opstart af undersøgelser af indeluft på tre lokaliteter i 2025 eller 2026 (147-00298, 147-30515, 147-00298)
- Forventet opstart af oprensning, såfremt der ikke er andre forureninger som bør prioriteres højere (147-00358)
- Fortsat monitorering af grundvandsforurening eller indeluftovervågning på fire lokaliteter (147-00004, 147-00016, 147-00020, 147-30621)

Frederiksberg Kommune har følgende kommentarer til oversigten

Frederiksberg Kommune konstaterer, at regionens prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet er i overensstemmelse med 10-års strategien "Vejen til ren jord og rent vand II" vedtaget af Regionsrådet i november 2019.

Frederiksberg Kommune har noteret sig, at regionens indsats på Frederiksberg fortsat er begrænset, og dette på trods af:

- At hele kommunen ligger i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S med indvinding af grundvand til drikkevandsproduktion på 2,5 mio. m³ grundvand årligt
- At hele kommunen er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser eller et område med drikkevandsinteresser
- At der er meget følsom anvendelse i kommunen (Danmarks tættest befolkede kommune)

Frederiksberg Kommune er på den baggrund uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelse frem til 2030, der ikke omfatter Frederiksberg Vand A/S indvindingsopland.

Væsentlige grundvandsforureninger

Frederiksberg Kommune skal henlede regionens opmærksomhed på, at der i kommunens grundvandsovervågning foretaget i 2024, fortsat er påvist høje koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i flere monitoringsboringer, som på længere sigt vurderes at kunne udgøre en risiko for Frederiksberg Vands indvinding.

Frederiksberg Kommune har i 2023 fået udført en screening i indvindingsoplandet for PFAS. Derudover har Region Hovedstaden analyseret for PFAS ved undersøgelser på Frederiksberg. Resultaterne af undersøgelse viser, at Miljøstyrelsens grænseværdi for PFAS-4 overskrides i både det sekundære og primære grundvandsmagasin.

Vandindvindingen på Frederiksberg er efter kommunens opfattelse af regional betydning med sin årlige indvinding på ca. 2,5 mio. m³ grundvand til drikkevandsproduktion. Hvis indvindingen på Frederiksberg stoppes, f.eks. grundet forurening, vil dette føre til, at de 2,5 mio. m³ drikkevand, der produceres i dag, skal købes udefra og derved medføre øget drikkevandsindvinding i andre områder. Derudover viser grundvandsmodelberegninger, at et stop i indvindingen på Frederiksberg vil føre til stigninger i grundvandsspejlet centralt på Frederiksberg på op til 8-16 meter, hvilket vurderes at kunne få negative konsekvenser for bygninger i både Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune (vand i kældre). Desuden vil dette også forhindre klimatilpasning gennem nedslivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Der vil være store investeringer, både allerede foretagne og nært forestående, der risikerer at være spildt.

Region Hovedstaden har de seneste år fået færdiggjort den systematiske kortlægning af grunde på Frederiksberg. Kortlægningen er et godt udgangspunkt for at sikre grundvandsbeskyttelsen i forbindelse med anlægsarbejder og nye byggerier på Frederiksberg og har medført, at der på

Frederiksberg udføres en række indledende forureningsundersøgelser på boliggrunde på anmodning fra grundejere. Yderligere har regionen igangsat revurdering af det ældre afværgeanlæg ved Howitzvej/Solbjergvej (147-00024), herunder undersøgelser af, om der er behov for yderligere afværge af forurening i grundvand og indeklima for de berørte boliger. Alle disse undersøgelser bidrager til et generelt bedre overblik over forureningssituationen i grundvandet på Frederiksberg.

Frederiksberg Kommune værdsætter det gode samarbejde og ser det som meget positivt, at regionen har valgt at prioritere Frederiksberg Kommune i forhold til såvel den systematiske historiske kortlægning som indledende forureningsundersøgelser. Frederiksberg Kommune skal dog fortsat opfordre regionen til at ændre strategi for den offentlige indsats overfor jordforurening, således at den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats øges i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand AVS.

Venlig hilsen

Marie Jørgensen
Klima- og Miljøchef

Vej Park og Miljø
www.frederiksberg.dk/kontakt

Administrationens svarforslag til Frederiksberg Kommunes kommentarer

Region Hovedstaden takker for Frederiksberg Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

Frederiksberg Kommune konstaterer, at regionens prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet er i overensstemmelse med regionens strategien ”Vejen til ren jord og rent vand II” som er vedtaget af Regionsrådet i november 2019.

Frederiksberg Kommune er imidlertid ikke enig i regionens strategi for prioritering af indsatsen for grundvandsbeskyttelse frem til 2030, idet indvindingsoplandet til Frederiksberg Forsyning ikke er omfattet af regionens prioritering. Kommunen anser vandindvindingen på Frederiksberg for at være af regional betydning med sin årlige indvinding på ca. 2,5 mio. m³ grundvand til drikkevandsproduktion.

Frederiksberg Kommune peger på at kommunen i sin grundvandsovervågning i 2024 fortsat påviser høje koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i flere monitoringsboringer. Kommunen gør også opmærksom på monitoringsresultater for PFAS fra 2023, hvor grænseværdien for PFAS-4 er overskredet i både det sekundære og det primære grundvandsmagasin.

Frederiksberg Kommune nævner det arbejde regionen har udført med færdiggørelsen af den systematiske kortlægning af grunde på Frederiksberg, og som har medført at regionen udfører en række indledende forureningsundersøgelser på boliggrunde efter anmodning fra grundejere på Frederiksberg. Kommunen nævner ligeledes at regionen har igangsat revurdering af det ældre afværganlæg ved Howitzvej/Solbjergvej (147-00024), herunder undersøgelser af, om der er behov for yderligere afværg af forurening i grundvand og indeklime for de berørte boliger. Alle disse undersøgelser bidrager til et generelt bedre overblik over forureningssituationen i grundvandet på Frederiksberg.

Frederiksberg Kommune værdsætter det gode samarbejde, og opfordre fortsat regionen til at ændre strategi for den offentlige indsats overfor jordforurening, således at den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats øges i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S.

Regionen anerkender fortsat, at Frederiksberg Kommune ikke er enig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2030. Regionen fastholder dog den af Regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen, som Regionsrådet reviderede i 2019, hvor regionen koncentrerer den videregående undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder, hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages.

For regionen er det vigtigt, at de midler der er til rådighed til indsatsen overfor jordforurening, primært anvendes der, hvor midlerne giver mest udbytte. Og det fås i

de prioriterede områder i Jordplan II. Frederiksberg Kommune ligger fortsat udenfor for disse prioriterede områder.

Regionen kan derfor ikke imødekomme Frederiksberg Kommunes opfordring til yderligere at øge den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats i forhold til grundvandet i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S.

Stigende vandstand hvis indvinding mindskes/lukkes

Regionen har også forståelse for dilemmaet vedrørende vandstigning f.eks. som følge af evt. nedsat vandindvinding og at resulterende vandstigning kan lægge begrænsninger blandt andet i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Det er imidlertid aspekter, som regionen stadig vurderer, ikke indgår i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

Brev fra Glostrup Kommune

Region Hovedstaden
Att.: Center for Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Miljø
Rådhusparken 2
2600 Glostrup

www.glostrup.dk
miljo@glostrup.dk
Tlf: 4422 6100

Glostrup Kommunes bemærkninger til Region Hovedstadens Indsatsplan for jordforurening 2025

Februar 2025
24/28093

Region Hovedstaden har i brev af 17. januar 2024 fremsendt udkast til indsatsplan for jordforurening 2024 til kommentering med frist d. 22. februar 2025.

Glostrup Kommunes politiske udvalg for Miljø, Teknik og Ejendomme har på mødet d. 6. februar 2024 udtrykt stor utilfredshed med, at Region Hovedstaden i deres indsats overfor jord- og grundvandsforurening ikke har prioriteret grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er.

I Glostrup kommune indvindes der årligt cirka 1,55 mio. m³ drikkevand til kommunens borgere og andre forbrugere, og hovedparten af kommunens areal ligger inden for indvindingsopland for almen drikkevandsforsyning.

Vi er dybt afhængige af, at grundvandet beskyttes, så vi også fremover kan sikre tilstrækkelige mængder drikkevand. Derfor finder vi det meget vigtigt, at Region Hovedstadens indsats overfor jord- og grundvandsforureninger understøtter kommunens egen indsats, som er vedtaget i Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse fra sommeren 2019.

Særligt gør vi opmærksom på forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, hvor jordforurening med chlorerede opløsningsmidler stadig kan opgøres i tons. Forureningen påvirker i høj grad mulighederne for at indvinde vand i hovedparten af Glostrup Kommune.

Vi skal derfor opfordre regionen til fortsat fuld opmærksomhed med forureningen, herunder undersøge mulighederne for at afprøve alternative oprensningsmetoder i både kilde og fane. Vi har noteret os, at Naverlandsforureningen håndteres som en af de såkaldte generationsforureninger, og forventer derfor at der er særlig fokus på denne forurening.

Vi beder jer dog være yderst opmærksom på, at det langt fra er den eneste forurening, der truer grundvandet i Glostrup, og håber at I fremover prioriterer alle

forureninger, der truer grundvandet – og drikkevandet – i Glostrup og på Vestegnen
lige så højt som andre indvindingsoplande i Regionen i den offentlige indsats på
jordforureningsområdet.

Med venlig hilsen

Søren Enemark
Udvalgsformand
Udvalg for Miljø, Teknik og Ejendomme

Anders Asmind
Centerchef
Center for Miljø og Teknik

Administrationens svarforslag til Glostrup Kommunes kommentarer

Region Hovedstaden takker for Glostrup Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

Glostrup Kommune udtrykker stor utilfredshed med, at regionen ikke har prioriteret grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er.

Glostrup Kommune gør opmærksom på at de er dybt afhængige af at grundvandet beskyttes, så kommunen også fremover kan sikre tilstrækkelige mængder drikkevand. Kommunen har derfor brug for at regionens indsats understøtter kommunens egen indsats, som vedtaget i Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse fra 2019.

Glostrup Kommune gør særlig opmærksom på forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, som i høj grad påvirker mulighederne for at indvinde vand i hovedparten af Glostrup Kommune.

Glostrup Kommune opfordrer derfor regionen til at have fuld fokus på forureningen fra Naverland 26, som håndteres som en af de såkaldte generationsforureninger.

Kommunen gør samtidig opmærksom på, at der er mange andre forureninger der truer grundvandet i Glostrup og anmoder om at regionen prioriterer alle forureninger, der truer grundvandet i Glostrup og på Vestegnen lige så højt som andre indvindingsoplande i regionen.

Regionen anerkender, at Glostrup Kommune ikke er enig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2030.

Regionen prioriterer i dag jordforureningsindsatsen i henhold til den politisk vedtagne jordplan. Planen blev vedtaget i 2019 ud fra et ønske om mest rent grundvand for pengene. Derfor koncentrerer regionen den videregående undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder, hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages.

For regionen er det vigtigt, at de midler der er til rådighed til indsatsen overfor jordforurening, primært anvendes der, hvor midlerne giver mest udbytte. Og det fås i de prioriterede områder i Jordplan II. Glostrup Kommune og en del af Vestegnen er fortsat udenfor for disse prioriterede områder.

Ud fra ønsket om mest rent grundvand for pengene fastholder regionen derfor jordplanens prioritering.

Naverland 26

Forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, er som nævnt en af de ti generationsforureninger, hvor der er afsat midler til gennemførelse af 1. fase af indsatsen i forhold til generationsforureningerne i regionerne.

Regionen har siden 2021 gennemført undersøgelser af forureningen fra Naverland 26 og undersøgelserne fortsætter i 2025 med henblik på efterfølgende stillingtagen til

mulige afværgeløsninger med tilhørende skitseprojektering og forberedelse af egentlige afværgetiltag. Gennemførelsen af afværgetiltag, ud over den igangværende afværgepumpning der har været i gang siden 2008, vil afvente yderligere tilsagn om særlig finansiering fra Staten.

Brev fra Herlev Kommune

Herlev
Kommune

Retur: Herlev Hovedgade 110, 1. sal • 2730 Herlev

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3450 Hillerød

26-02-2025
Journalnr. 09,08,00K04-1-25

Herlev Kommunes bemærkninger til Region Hovedstadens indsatsplan for jordforurening 2025

Region Hovedstaden har i brev af 17. december 2024 fremsendt udkast til indsatsplan for jordforurening 2025 til kommentering med frist d. 22. februar 2025. Herlev Kommune har i de sidste mange år afgivet bemærkninger til regionens offentlige indsats på jordforureningsområdet og ønsker igen i år at komme med bemærkninger.

Som Herlev Kommune gjorde opmærksom på sidste år, har vi følt os nødsaget til at opstarte et monitoringsprogram på Herlev Byskole, Elverhøj, for at sikre os at der er et sikkert undervisningsmiljø for børnene.

Vi undres over, at regionen ikke prioriterer indsatsen og dermed ikke tager ansvar for det samfundsøkonomiske- og sundhedsøkonomiske aspekt. Regionens prioriteringer bevirker, at Herlev Kommune skal bruge økonomiske midler på at sikre et sundt indeklima på skolen, så børn, unge og ansatte, ikke disponeres for et sundhedsskadeligt indeklima.

Vi opfordrer endnu engang til, at regionen overvejer at opstarte en indsats på Tomerosevej 58, som kan fjerne truslen mod skolen.

Vi er alle dybt afhængig af, at grundvandet beskyttes i Herlev Kommune, så vi kan bevare den drikkevandsindvinding, der i dag er i hovedstadsområdet. Vi håber fremover, at I prioriterer alle forureninger, der truer drikkevandet i Herlev og omegn, lige så højt som andre forureninger i Region Hovedstaden.

På baggrund af vores bemærkninger, ønsker Herlev Kommune et møde med Regionen hurtigst muligt for at drøfte den manglende regionale indsats på jordforureningsområdet i Herlev Kommune.

Du er velkommen til at kontakte mig på tlf. 4452 6441 eller sende en mail til bodil.bocker@herlev.dk.

Venlig hilsen

Bodil Lund Backer
Teknik og Miljø

Administrationens svarforslag til Herlev Kommunes kommentarer

Region Hovedstaden takker for Herlev Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

Herlev Kommune gør igen opmærksom på at Herlev har følt sig nødsaget til at opstarte et monitoringsprogram på Herlev Byskole, Elverhøj, for at sikre, at der er et sikkert undervisningsmiljø for børnene.

Herlev Kommune undres over, at regionen ikke prioriterer indsatsen og dermed ikke tager ansvar for det samfundsøkonomiske- og sundhedsøkonomiske aspekt. Kommunen opfordrer derfor igen til at regionen overvejer at igangsætte en indsats på Tornerosevej 58, som kan fjerne truslen mod skolen.

Herlev Kommune opfordrer også til at regionen fremover prioriterer alle forureninger, der truer drikkevandet i Herlev og omegn, lige så højt som andre forureninger i Region Hovedstaden.

Herlev Kommune anmoder derfor om et møde med regionen hurtigst muligt, for at drøfte den manglende regionale indsats på jordforureningsområdet i Herlev Kommune.

Herlev Byskole, Elverhøj

Regionen har fuld forståelse for at kommunen monitorer skolens indeluft overfor en mulig grundvandsforurening. Regionen vil ikke kunne iværksætte tiltag, der sikrer indeluft på skoler, da skoler ikke er omfattet af den offentlige indsats i jordforureningsloven.

Skoler er som udgangspunkt ikke omfattet af den offentlige indsats i Jordforureningsloven §6, stk. 1. Dette fremgår også af brev fra Miljøministeriet til Herlev Kommune den 31. oktober 2007, hvor Miljøstyrelsen vurderer at skoler, herunder SFO-klubber, som udgangspunkt ikke er omfattet af den offentlige indsats defineret i Jordforureningsloven. Kun hvis der er særligt tungtvejende hensyn til sundhed eller miljø, har regionen mulighed for at prioritere opgaver udenfor de offentlige indsatsområder.

Det er regionens vurdering, at Herlev Byskole, Elverhøj ikke ligger nedstrøms kildegrunden på Tornerosevej 58, og at forurening herfra derfor ikke udgør en risiko for indeluften på den nærliggende Herlev Byskole, Elverhøj. På dette grundlag er det regionens vurdering at der ikke er tungtvejende hensyn der gør at regionen kan prioritere en opgave der ligger uden for de offentlige indsatsområder.

Det er vigtigt for regionen, at de midler der er til rådighed til indsatsen overfor jordforurening anvendes der, hvor de giver mest udbytte for midlerne. Tornerosevej 58 og grundvandsforureningen herfra ligger udenfor de højt prioriterede områder, hvor regionen koncentrerer den videregående undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand frem til 2030. Indtil 2030 er det regionens prioritering at koncentrere regionens videregående undersøgelses- og afværgeindsats inden for de prioriterede områder, hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages, jævnfør regionens Jordplan II.

Regionen kan derfor ikke imødekomme Herlev Kommunes opfordring til på nuværende tidspunkt at prioritere en afværgeindsats overfor grundvandsforureningen fra Tornerosevej 58.

Regionen vil altid gerne mødes med Herlev Kommune og drøfte regionens prioritering og samarbejdet med kommunen på jordforureningsområdet om de opgaver som regionen fortsat udfører i Herlev Kommune.

Mail fra HOFOR:

From: Bo Christoph Christiansen <bchris@hofor.dk>
Sent: 11-02-2025 14:40:07 (UTC +01)
To: CRU-FP-Miljoe <miljoe@regionh.dk>
Subject: Høringssvar til udkast til indsatsplan for jordforurening 2025

Til Region Hovedstaden
HOFOR takker for muligheden for at kommentere på udkastet til indsatsplan for jordforurening i Region H.

Vi vil gerne kvittere for samarbejdet med jer, og specielt i forhold til Søndersø- og Tunhøj-samarbejdet.

Vores bemærkninger går primært på, at vi fortsat gerne vil holdes orienteret på regionens indsats overfor grundvandet i oplandene til HOFORs kildepladser, herunder de oplande, hvor der er indsatser pt. og hvor I planlægger at opstarte nogen her i 2025, så som Attemose, Søndersø, Nybølle, Kilde III m.fl.

Vi ser frem til at modtage den endelig indsatsplan for jordforurening i Region H.

Med venlig hilsen

Bo Christoph Christiansen
Seniorspecialist
44270 Grundvand & Forureningskilder

Direkte: +4527954329
E-mail: bchris@hofor.dk

HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | Telefon: 33 95 33 95 | CVR-NR.: 1007 3022 | www.hofor.dk

Administrationens svarforslag til HOFORs kommentarer

Region Hovedstaden takker for HOFORs kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

HOFOR kvitterer for samarbejdet med regionen, specielt i forhold til Søndersø- og Tunhøj-samarbejdet.

HOFOR anmoder om fortsat at blive holdt orienteret på regionens indsats overfor grundvandet i oplandene til HOFORs kildepladser, herunder de oplande, hvor der er indsatser pt. og hvor regionen planlægger at opstarte indsats i 2025, så som Attemose, Søndersø, Nybølle, Kilde III m.fl. og HOFOR ser frem til at modtage den endelig indsatsplan for jordforurening i Region Hovedstaden

Regionen kan kvittere tilbage med, at regionen også er meget tilfreds med de forskellige samarbejder vi indgår i med HOFOR, de er altid meget givende.

Det er regionens hensigt, også at orientere HOFOR, når regionen går i gang med en offentlig indsats i henhold til Jordforureningslovens §6, i de områder hvor HOFOR har indvindingsinteresser.

Mail fra Novafos

From: Tine Spuur Stivang <tss@novafos.dk>
Sent: 13-02-2025 13:36:11 (UTC +01)
To: CRU-FP-Miljø <miljoe@regionh.dk>
Cc: Dorte Teinholt <dot@novafos.dk>; Camilla Christiansen Ankerstjerne <cca@novafos.dk>; Elisabeth Hartelius <elih@novafos.dk>; Peter Lysholm Tüchsen <plt@novafos.dk>
Subject: Novafos: høringssvar til Region Hovedstadens udkast til Indsatsplan for jordforurening 2025

Til Region Hovedstaden

Tak for udkastet til regionens offentlig indsats i 2025 på jordforureningsområdet.

Af udkastet fremgår at mange af regionens projekter, som beskytter vores vandindvinding, fortsætter. Det er Novafos naturligvis meget begejstret for og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Vi lægger også mærke til, at der er kommet nye indsats i vores oplande og opfordre regionen til at tage kontakt, hvis der er noget vi kan bistå med.

Vi ser frem til den videre dialog om indsats til Pilegårds Vandværk, som fortsat er i de indledende undersøgelser og dermed ikke inkluderet i udkastet.

Vi bemærker at jeres indsats ved Femhøj (Landerslevvej 60 i Frederikssund Kommune), er sat som "færdig" i oversigt A2, vedr. undersøgelsesindsats. Er det noget der er lavet noget afrapportering på? Så vil vi i hvert fald gerne se det. Vi kan se at indsatsen på Femhøj fortsætter, hvilket vi er meget tilfredse med.

Det er en kildeplads, som har en del udfordringer og vi ser bl.a. et stigende indhold af chlorerede opløsningsmidler i vores egen afværge boring på kildepladsen (DGU nr. 192.762)

I vores bemærkninger til de sidste års udkast, kom vi også omkring vidensdeling. I jeres svar tilbage på vores bemærkninger, luftede I ideen om at I ville afholde et inspirationsmøde om vidensdeling med vandforsyninger og kommuner. Det synes vi fortsat er en rigtig god ide.

Som vi også har udvekslet ønsker om i bemærkninger til de sidste års udkast, kunne det med fordel også inkludere en gennemgang af jeres administrationspraksis for pesticider og PFAS. Vi støtter gerne op om sådan et arrangement. Kan I oplyse en kontaktperson, hvor vi kan tage den videre dialog?

Slutteligt vil vi gerne sige tak for den fortsatte store indsats på Marbæk kildeplads, vi ser frem til det videre arbejde. Ligesom vi på de øvrige projekter, ser frem til at arbejde videre med at beskytte vores indvinding.

Venlig hilsen

Tine Spuur Stivang
Planlægger
Vand Plan & Projekt

Direkte: 44 20 82 38
Telefon: 44 20 80 00

Blakken 9
3460 Birkerød

CVR: 31 88 49 93
www.novafos.dk

Novafos er vand- og spildevandsselskab i Allerød, Ballerup, Egedal, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Hørsholm og Rudersdal Kommuner.

Administrationens svarforslag til Novafos' kommentarer

Region Hovedstaden takker for Novafos' kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

Novafos er meget positiv overfor fortsættelsen af mange af regionens projekter, som beskytter Novafos' vandindvinding og Novafos ser frem til et fortsat godt samarbejde. Novafos bemærker samtidig at der kommer nye indsatser til i Novafos oplande og opfordrer regionen til at tage kontakt, hvis der er noget Novafos kan bidrage med.

Regionen kan oplyse, at det er regionens hensigt, også at orientere Novafos, når regionen går i gang med en offentlig indsats i henhold til Jordforureningslovens §6, i de områder hvor Novafos har indvindingsinteresser.

Novafos efterspørger afrapportering af undersøgelsesindsatsen vedr. Landerslevvej 60 i Frederikssund Kommune i grundvandområdet Femhøj.

Regionen har den 29. marts 2025 fremsendt hhv. Risikovurdering, Landerslevvej 66, 3630 Jægerspris, Afgørelse om kortlægning af jordforurening, Landerslevvej 60. 3630 Jægerspris samt link til rapporten med resultaterne fra den videregående forureningsundersøgelse på Landerslevvej 60.

Novafos takker for regionens store indsats i forhold til Marbæk Kildeplads, og ser frem til det videre arbejde både vedrørende Marbæk Kildeplads og de øvrige projekter der har til formål at beskytte Novafos' indvinding.

Novafos har flere gange tidligere efterlyst vidensdeling fra regionen og regionen har som svar luftet ide om at afholde et inspirationsmøde om vidensdeling med vandforsyninger og kommuner. Det synes Novafos fortsat er en rigtig god ide. Et sådant møde kunne med fordel også inkludere en gennemgang af regionens administrationspraksis for pesticider og PFAS.

Novafos har efterspurgt en kontaktperson hos regionen. Novafos er velkommen til at tage kontakt til enhedschef Ole Frimodt Pedersen for videre dialog.

Mail fra Arne Kristensen

Arne Kristensen

Hvedemarken 15

dl. 20-02-2025

3540 Lyngø

Mail: arnikristensen@gmail.com

Tlf. 40597598

Region Hovedstaden

Center for Regional Udvikling

Kongens Vænge 2

3400 Hillerød

Vedr. : Udkast til Indsatsplan for jordforurening 2025

Jeg har følgende kommentar til Indsatsplanen:

Jeg har bemærket at der, så vidt jeg kan se, ikke er planlagt en øget og udvidet monitorering af PFAS forureningen i Lyngø Grusgrav som opfølgning på Region Hovedstadens juli 2025 Undersøgelse for PFAS ved Lyngø Grusgrav sagsnr. 23005499, lokalitetsnr. 201-30003. Desuden er der heller ikke planlagt foranstaltninger for, at PFAS forureningen ikke breder sig herfra til Natura 2000 - området nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov. Afstanden fra grusgraven til Mølleådalen er kun ca. 600 meter, og der er en klar hydraulisk forbindelse mellem de to lokaliteter, hvilket bekræftes af geolog Steen Andersen, der har et indgående kendskab til geologien i Allerød Kommune. Steen Andersen udtaler overfor mig:

Søen i Lyngø Grusgrav er en grundvands sø og en del af det regionale grundvandsmagasin, hvor søens overflade flugter toppen af magasinet i ca. kote 32 m. Grundvandsmagasinet er indeholdt i en op mod 30-40 m tyk lagserie af sand og grus - det såkaldte Forum Sand. Forum Sandet, der findes i hele Allerød Kommune og også mellem grusgraven og Natura 2000 området i Øvre Mølleådalen, ligger direkte på undergrundens kalklag og under et dække af overvejende moræner ved jordoverfladen. Det er stærkt permeabelt. I Mølleådalen giver grundvandet sig bl.a. til kende i de talrige små kilder langs skræntfoden i Klevads Mose omkring kote 29 meter. Ved Klevadshus (boring 193.44) har man over en lang periode pejlet grundvandsstanden, og i de seneste målinger fra 2011 var pejlekoten tilsvarende ca. 28,5 meter - stort set som mosebunden i Klevads Mose. Vandstandskoterne viser dermed, at grundvandsmagasinet overflade falder fra Grusgravsøen (32 m) mod Mølleåden (29 m) med Drive-in søen i kote 30,5 meter som en mellemværdi. På baggrund af disse observationer er der for mig ingen tvivl om, at søen i Lyngø Grusgrav og Mølleådens kildespring i Klevads Mose indgår i det samme grundvandsmagasin, og at den tykke og permeable sandaflejring tillader grundvandet at flyde fra grusgravs-området mod syd til Natura 2000 området - Øvre Mølleådal.

På baggrund heraf mener jeg Region H's næst bør iværksætte monitoringsboringer omkring Nymølle, på skrænten ned mod ådalen syd for Bastrupvej og i Klevads Eng for at afværge en øget PFAS forurening af hel Mølleådal systemet.

Mv. Arne Kristensen

Administrationens svarforslag til Arne Kristensens kommentarer

Region Hovedstaden takker for dine kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2025.

Du efterlyser en øget og udvidet monitorering af PFAS forureningen i Lyngø Grusgrav, som opfølgning på Region Hovedstadens juli 2023 Undersøgelse for PFAS ved Lyngø Grusgrav. Ligeledes efterlyses der foranstaltninger, for at, at PFAS forureningen ikke breder sig fra Lyngø Grusgrav til Natura 2000 området nr. 139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov.

Du henviser til udtalelse fra en medarbejder (geolog) i Allerød Kommune, hvorefter det fremgår at grundvand kan "flyde fra grusgravs-området mod syd til Natura 2000 Området - Øvre Mølleådal".

Du opfordrer derfor regionen til snarest at iværksætte monitoringsboringer omkring Nymølle, på skrænten ned mod ådalen syd for Bastrupvej og i Klevads Eng for at afværge en øget PFAS forurening af hele Mølleådal systemet.

Til orientering kan regionen bekræfte, at der i 2023 blev gennemført en undersøgelse af PFAS-forurening ved Lyngø Grusgrav. På baggrund af undersøgelsens resultater indgik lodsejer efterfølgende en frivillig aftale med regionen om monitorering af den tidligere råstofgrav. Denne frivillige overvågning blev igangsat i 2024.

Formålet med overvågningen er at vurdere forureningsniveauet samt spredningen af PFAS i området – herunder om forureningspåvirkningen er stagnerende eller aftagende. Det planlægges at gennemføre i alt fire prøvetagninger over en periode på lidt over ét år. Indtil videre er der udtaget vandprøver i to runder, henholdsvis i september og december 2024. Yderligere to prøverunder er planlagt til september og december 2025.

De foreløbige analyseresultater for PFAS er sammenfattet i et notat fremsendt til regionen den 20. februar 2025. På baggrund af dette notat har regionen anmodet lodsejer om en kortfattet vurdering af, hvorvidt der er behov for at iværksætte afværge- eller yderligere undersøgelsestiltag. Regionen har desuden anført, at de konstaterede PFAS-koncentrationer bør sammenholdes med tidligere analyseresultater, og at der skal udarbejdes en foreløbig risikovurdering med hensyn til både grundvand og overfladevand.

Da lodsejer således er i gang med en overvågning med henblik på at vurdere forureningsniveauet samt spredningen af PFAS i området, vil regionen ikke på det nuværende grundlag, selv iværksætte monitorering af forurening fra Lyngø Grusgrav.